Debreczen 1866. Augusztus 19. 33. szám, ötödik évfolyam.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP,
egyszersmind a debreczeni szinügyegylet, gazdasági egyesület, zenede- és dalárdaegylet, kertészeti egylet, takarékpénztár és több helybeli társulat közlönye.

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három húra 1 frt. 80 kr. Szerkesztő és kiadóhivatal a pinczeutczai Csanak-ház ban.

Hirdetési dij: Négyhasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmü hirdetésnél örleszámitás.

Egyes szám ára 15 kr

Lapunk számára külföldi hirdetményeket elfogad: Bécsben: Brauner J. G. Wachter könyvkereskedése. Oppelik A. Hassenstein és Vogler. M. Frankfurtban: Molien Ottó Jaeger könyvkereskedése. G. L. Daube és Társa. Hamburgban: Haasenstein és Vogler, Daube G. L. és Társa. Párisban: Havasügynöksége. Berlinben: Goldberger A. T.

Van-e valódi szükség hazánkban, és legközelebb városunkban polgári iskolákra?

I.

Z.— A nép szellemi kifejlődésének mérlegét a különböző irányu tanintézetek számában találjuk. Azon nép, mely a szellemi téren haladni akar, tud gondoskodni azon eszközökről, amelyek ezen haladást könnyitik, elősegitik vagy legalább lehetövé teszik. Hazánkban is az iskolák számát vevén népünk szellemi miveltségének mérlegeül, ugy találjuk, hogy nem állunk épen utósó helyen az európai nemzetek között e tekintetben s talán jelen fenálló tanintézeteink az e téren jelesbek által már czélba vett s rövid időn foganatositandó ujjászervezés mellett meg is felelnének az e tekintetben való szükségletnek, ha az átalakulás korszakát nem élnők s nem éreznők, hogy gymnasiumaink és reál-tanodáink, ugy amint azok jelenleg szervezve vannak, nem felelnek meg a társadalom igényeinek minden tekintetben, mert azok szervezetében a nemzet zömének, a polgári állásu egyéneknek életrevaló kiképzéséről kellőleg gondoskodva nincs. Gymnasiumaink ugyanis csak azon növendékek által látogattathatnak sikeresen, kik a szorosan tudományosnak nevezett pályán szándékoznak haladni, kikből idővel orvosok, lelkészek, tanárok, ügyvédek leendnek. Ha most a gymnasiumokból az egyetemi pályára eljutottak számát megtekintjük, ugy találjuk, hogy a gymnasiumi tanulóknak alig 50%-ka jut el az egyetemi pályára, aminek oka azonban korántsem mindig az elmaradottak netaláni hanyagságában, mint inkább abban keresendő, hogy a nem szorosan tudományos pályára készülő növendékek számára szervezett közép-tanodáink nem lévén, a szülők kénytelenek gyermekeiket, hogy azon ideig mig iparra, kereskedésre, vagy gazdászatra adathatnak, még is iskoláztassanak, gymnasiumba beadni, de melyet a mesterségbe vagy kereskedésbe lépésre szükséges kor elérésével, (többnyire mint rosz tanulók) oda hagynak, miután az ily növendékek rendesen azzal biztatgatják magukat a nem tanulásra, hogy a gymnasiumi fő tantárgyaknak, leendő életpályájukon ugyis kevés, vagy épen semmi hasznát nem veszik. — Hasonlóképen áll a dolog, a reál-iskolákkal, mert ezek ép oly kevéssé elégitik ki a közép — az iparos-kereskedő és gazdálkodó-osztály igényeit, mint a gymnasiumok. Hogy ne szaporitsuk a szót, egyszerüen kimondjuk, hogy reál-iskoláink tul-tudományosak s hogy az exact tudományok azokban a legtöbb növendék életczéljának meg nem felelő terjedelemben tanittatnak s a hat rövid évre szabott tanfolyamban oly tömérdek feldolgozni való anyaggal vannak tulterhelve, melyeket maguk a legkitünőbb felfogásu tanitványok is alig birnak megemészteni.

De ha a reáltanodák szervezete azok kiképezése czéljának, kik mérnökök, bányászok, erdészek, gyárnokok, vegyészek s épitészek stb. akarnak lenni, tökéletesen megfelelni, és — azon nagy osztály életczéljának, melybe a kereskedőket, iparosokat, gazdálkodókat sorozzuk, épugy nem felelnek meg, mint a gymnasiumok; mert az elsoroltak a reál-tanodában oly roppant terjedelemben tanitott exact tudományoknak ugyan, a csupán leggyakorlatibb dolgokkal foglalkozó életpályájukon kevés vagy semmi hasznát nem veszik.

Ha tehát már sem a gymnasiumok sem a reál-tanodák nem alkalmasak az általunk emlitett közép-osztály képzésére, miután sem iparunk, sem kereskedelmünk annyi és oly elvont tudományt, mint azokban tanittatnak, nem igényel, — világos, hogy ezen osztály számára, egy külön, amazokétól eltérő irányu, ezen osztályok életczéljainak teljesen megfelelő tanodákról kell gondoskodnunk, követvén példáját az ezen középiskolák szükségét már régen belátott német népnek, mely számos gymnasiumai és reál-tanodái mellett, még számosabb, s csupán az emlitett három osztály képzésére számitott, ugynevezett polgári iskolákkal bir. — Hogy mik ezen polgári-iskolák, miő szervezettel birnak külföldön, minő szervezettel kell birniok nálunk s mennyiben van ezekre szükség hazánkban és legközelebb városunkban, arról a jövő számban fogunk szólani.

Kisérletek angol buzafajtákkal.

(Vége.)

Az angol farmerek a mivelendő buzától főkép azt kivánják, hogy az a szemtermésnek jóminősége és bősége mellett, szilárd és mennyire lehet, rövid szalmával birjon; ez utóbbit pedig azért ohajtják, hogy a buza erős trágyázást, megdülés nélkül, elviselhessen. Ezen tulajdonságot a legkitünőbb angol buzafajták nagyobb része valóban mutatja is; amely körülmény sok, magas miveltségü angol gazdaságra nézve nagy jelentőséggel bir. A német vagy magyar gazdák azonban, kik gazdag szalmatermésre joggal nagy sulyt fektetnek, a kurtaszáru angol buzával nem igen lesznek megelégedve. Ami pedig a megdülést illeti, melytől a hosszuszáru buzánál tartani kellene, ugy ettől olyannyira nem kell félnünk, mert egyrészt földjeink igen ritkán vannak oly gazdag trágyaerőben, mint a magas miveltségü angol földek és másrészt a nedves telek vagy tavaszok, melyek a megdülést leginkább szokták előidézni, nálunk inkább a ritkaságok közé tartoznak.

Másképp áll a dolog a szemtermésre nézve. A tett kisérletekből világosan kiderült, hogy kedvező időjárás mellett az angol buzafajták majd mind tetemesen nagyobb szemtermést nyujtottak, mint a németországi buzák. Egyes válfajták némely esetekben majd csak még egyszerannyit termettek; mi számos gazdát arra inditott, hogy a hazai fajták mellőzésével csupán angol fajtákat termeszszen. De egészben véve és higgadt számitás mellett az eredmény még sem oly kedvező, mint első tekintetre mutatkozott; mert a jobb években termett többlet a kedvezőtlenebb években tapasztalt részben való vagy végképeni terméshiány által majd teljesen kiegyenlittetett.

Ennélfogva tehát az angol buzafajtáknak — szem előtt tartva az érintett bizonytalanságot — magas szemterméseik daczára sem adhatunk elsőbbséget ami, időjárás iránt edzett, hazai buzafajtáink fölött.

Ezeket mondja Hartstein, a németországi buzafajtákra vonatkozólag. Tán nem tévedünk, ha ugyanazt hasonló mértékben, magyar buzafajtáinkra is érvényesnek tartjuk.

Ami a buzának külső tulajdonságait illeti, u. m. a kalásznak és szemnek alakját meg teljét, a szalmának hosszát és milyenségét, a bokrosodás mértékét stb., mindezekre az angol buzáknál a kisérletek egész folyama alatt lényeges változás vagy épen elfajzás tapasztaltatott.*) Csak kevés fajtánál mutatkozott rövidülés és lazulás a kalászokban, vagy csekély suly- és teljapadás a szemekben; miglen a legtöbb buzafaj teljesen állandó maradott; söt egyesek a szemtermésben — a mag telje és sulyára nézve — még javultak is. Ezen eredmény éppen nem fog feltünni, ha tekintetbe veszszük, hogy az angol klima a nagyobb nedvesség miatt, kivált a nyári hónapokban, egészben véve kevésbbé alkalmas a buzatermesztésre, mint Németország (vagy épen Magyarhon) éghajlata. Bizonyitja ezt a Skótországban tett azon tapasztalás is, miszerint a danzigi vörös buza még a legtermékenyebb vidéken (Lothian) termesztve, már rövid idő alatt jóságából vesztett.

Átalában véve az angol buzaféléket a szemnek minőségére nézve nem szabad magasabbra becsülni, mint a német buzaféléket (bátran hozzátehetjük — és mint a magyar buzákat). Egyébiránt e tekintetben az angol válfajok között nagy különbség vehető észre. Legkitünőbbek közé tartoznak többi közt a talavera-, chiddam- és fenton-buzák; de ezek is alig vetélkedhetnek a héj finomságára és a liszt bőségére nézve, például a frankensteini vagy más jeles német buzával. — Silányabb minőségüek az angol vörös buzák például a spalding- és a kessingland-buza. Legsilányabb pedig a Triticum turgidum válfajai, milyenek többi közt a Sz.-Ilona, Pains, Defiance-, és a Rivet buzák; ezek mind különösen vastag héjjal birnak.

Nem szabad itt emlités nélkül hagyni azon körülményt sem, miszerint némely esetben a pékek az angol vörös fajtákat és a Triticum durumnak válfajait nem szivesen veszik: azt állitván, hogy a süteményre alkalmatlan lisztet szolgáltatnak. Keményitő-gyártásra is szivesebben veszik a német, semmint az angol buzát, miután ez utóbbi nagyon gazdag sikérben.

Az angol buza különböző talajt kiván, az egyes válfajták szerint. Angliában a buzát nagy terjedelemben még oly földeken is termesztik, melyek laza és homokos minőségük miatt, ami felfogásunk szerint, buzatermesztésre már épen nem alkalmatosak. Azon angol fajták közé, mely német gazdaságokban történt kisérletek szerint, silányabb homokkal is megelégesznek, különösebben tartozik a kessingland- és a spalding-buza, mely utóbbi ezen okból gyakorta homokbuzának is neveztetik. A fehér angolbuzának válfajai azonban sokkal magasabb igényeket tartanak a talajnak erőtani milyenségére és termőképességére; ilyenek különösen a chiddam-, fenton- és mummy-buza.

Nem lehet emlités nélkül hagyni továbbá azon körülményt sem, miszerint az angolországi klima — a nyári hónapoknak nagyobb nyirkossága miatt — kevésbbé kedvező a buza minőségének kifejlesztésére, mint a kontinentalis éghajlat. Ezen körülmény okozza egyszersmind az angol buzafajtáknak nagy érzékenységét a téli időjárás iránt idegen országokban. A tapasztalás ugyanis tanusitja, hogy nagy hidegek, hosszan tartó havak és száraz fagyok kora tavaszszal az angol buzafajtáknak egyaránt ártalmasak. — Az utóbbi években, mióta az angol buzafajták

(* Hogy a netalán bekövetkező változások biztosabban meghatározhatók legyenek, az eredeti magvakból próbák tartattak fen, ugyszintén az első kisérleti vetésnél, minden egyes válfajból az érés idején kor egész növények kiszakasztattak, melyek azután a későbbi termésekkel mindig összehasonlittattak.

TÁRCZA.

Az üldözött.

Benedek Aladártól.

Szörnyü ez arcz! oh, nézzétek csak őt —
Gunyos keserv ül száraz ajkain;
S nézzétek ott azon sötét redőt,
Szemölde közt, mit megnövelt a kín,
— Tekintetével most is szerteját,
Miklntha mondná: hah, az üldözök!
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Megtört alakján rongyok csüggenek,
Kiállva véle száz esőt s vihart:
Kopott saruját a sár ette meg,
Egész lényében olyan elesikart.
Siet… az erdő nincsen messze már,
Ott majd lenyugszik a bokrok között;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Hazátlan bolyg — s járatlan utjain
Kiséri öt a boszú szelleme;
Kebléből egy-egy sohajt tép a kín,
Hajába majd a szél markol bele.
Megy, megy… pedig nincs, ki reája vár,
Ember-szinéből ö kivetközött;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Sohajt, zokog… majd ismét néma lesz,
Borongó eszmék szállják meg agyát;
Fel-feltekint; minden kis árva nesz
Tépett lelkén oly izgatón hat át.
Egy kín csupán, mit még keblébe zár,
Bilincseli még életéhez öt;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Szemében vizsga félelem pihen,
Keblében örök rettegés lakik;
Mig ott elrejtve keble mélyiben
A gyülölet táplálja magzatit…
Szeretni ö rég elfelejte már,
Reménye, hite messze költözött;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Elnézi gyakran amint kél a nap.
Örül s átkozza átkos életét;
S midőn eljő a szines alkonyat,
S a nap leszáll s a hold helyébe lép —
Mereng… s elméje messze-messze jár,
S bujdosik, mint ö, ég és föld között;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Pusztâk magánya az ö lakhelye,
Itt sirja ö ki forró könyeit;
Siratja azt, mit ugy meggyülöle:
Az embert, s lelke megkönnyebbedik…
Szép!… s mégis rút e föld előtte már,
Minden bokor rejt egy-egy ördögöt;
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Ki vagy hát, oh te szegény üldözött?

Megy, megy, bolyong, jár — s hah! most összerogy,
Nem birják többé fáradt izmai:
Mindinkább érzi, hogy erője fogy,
S zokogni kezd, sir, lelkét sirja ki…
Zokog… s a szél zúg, és csörtetve jár,
Hah! — igy kiált fel — itt az üldözök!
Pedig nem tolvaj, sem pedig betyár —
Csupán egy jó a sok gonosz között.

Vázlatok a debreczeni diák-életből.

— Közli: S—s. J—f. —

(Vége.)

5. Majális.

Nagyerdő, nagyerdő!…..

Bizony sokat regélhetsz azokról a mulatságokról, melyeket a tüzoltó-egylet tart a második kapun kivül, egy szép térségen. 60 ☐ öl, terjedelmü ponyvasátor tünik szemünkbe. Földje mint a deszka, homlozatán s belsején zászló-ердő leng; előtte gyepes dombocskán a vizipuska nagy és kis bot, fejsze, horog létra, lámpás, vizhordó vedrek fölakgatva, fölczifrázva.

Belül a sátor ragyog a gyertyák fényétől; akármerre nézesz, látod magadat a tükörben. A sátor, kerített udvarral van körülvéve, kizárva a hivatlanokat; az udvar egyik szögletében czukrász, más helyen ruhatár, odább földbe vájt s leveles galyból készült korcsmák; a hordók körül diák-pinczérek, felgyürt karral, fehér-kötövel; nyakukban lóg a dugó-huzó. — Kivül száraz rőzse-lobogó lángjánál, vasbográcsban készül a kedves „Dankl- és Király bácsi" az ízletes vacsorát.

Mindenfelé olyan kedves rendes rendetlenség. Az udvaron teritett asztalok 200 személyre, diák-fölszolgálókkal.

Ilyen a diák! Maga fizet, fölszolgál, csakhogy vendégei elégedve távozhassanak.

Lassankint népesedik az udvar, végre a sok jövő-menő kocsi, alig birja szállitani a várva várt kedves vendégeket….

Elhagyom a vacsora leirását. Csak amoda vezetlek, hol egy teritetlen asztalnál; csoport fiatal ember áll. Sem kés, sem villa, azért jóllaknak; könnyü enni, ha van mit, azután meg nem azért jöttek ök ide, hogy egyenek….

Nézzed csak, hogy mozog a lába mindegyiknek, szeretné már, ha huznák azt a jó talpalávalót; lopva tekintgetnek a távoli asztal mellett ülő szépekre….

Este lett; ragyog a sok gyertya-fénytől a fa.

Megszólal a zene, mely éltet és vidit….

Helyreigazitva nyakkendőjét megy a diák a sátor felé: néz, néz,… egyszer tánczra kél, kezdődik a jó kedv, járja a „na még" és „hogy volt csak?!"

Hevül a fiatal ember, nem azért, hogy fáradt, eljárná a miatt reggelig is, — … de pár szép szem heviti, — hogy ne lenne melege; de azért járja, nem lankad, el sem hagyná, hacsak a zenész meg nem sokalta volna már.

….. Most a kántus áll elő….

Hangzik az „Isten áldd meg a magyart" azután szebbnél szebb dal. Ismét tánez, dal és táncz, mindakettő vidit és éltet. Szabad, nyilt utja van a kedvnek, de azért nem fajul el.

Tekints körül: mindenütt élet, öröm, vigság. Amott szaval egy; itt danolnak, amoda élczelnek, bent a sátorban pedig a „három a táncz."

És ez igy megy……..

Lassankint oszlik már a vendégkoszoru, távoznak a kedves szépek, kedves emléket hagyva, és talán vive is magukkal.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára
Jelzet: G485; Z6061

Közép- és Éjszaki-Németországban tetemesen elterjedtek, ezen szomoru tapasztalás ismételve tétetett; minek következtében számos gazda bizodalma az angol buzafajták iránt nagyon csökkent és többen közülök ismét a belföldi fajták termesztéséhez tértek vissza.

Egyébiránt nem minden fajtája az angol buzának egyaránt érzékeny az időjárás mostohaságaira. A fehér fajták átalán véve jobban vannak kitéve a kifagyásnak, mint a vörös fajták. Ez utóbbiak közt ismét legérzékenyebb a golden-drop-buza; keményebb természetüek a spalding-, lammas- és clover-fajták, miglen a kessingland-buza a téli időjárással legjobban látszik daczolni.

Visszapillantva az angol buzafajták mivelésével eszközlött eredményekre, azt kell bevallanunk, miszerint a nagyreményü várakozások nem mentek teljesedésbe, és Hartstein majdnem hajlandó kinyilatkoztatni: hogy az angol buza, a németországi (kivált éjszak-németországi) viszonyok közé nem való: amennyiben kevés a kilátás, az angol buzafajtákat ott meghonositani.

Másképp áll a dolog a kedvezőbb közép- és déli-németországi fekvésekkel. Habár az angol buza itt sem nyujt teljes biztosságot; mégis az idő mostohasága okozta rosz termés itt már sokkal ritkábban jelentkezik és egyes éveknek vesztesége más éveknek bősége által gazdagon pótoltatik. (Ezen véleményt hazánk kedvezőbb fekvéseire nézve is elfogadhatjuk).

Végre Harstein az angol buzák termesztésére nézve a következőket javasolja:

1) Választassék kedvező fekvés és erőteljes jó alj.

2) A különféle fajták közül különösebben azok termesztessenek: melyek kisebb mértékben történt előleges kisérlet után az illető helyiséghez legalkalmasabbaknak mutatkoznak.

3) Miután az angol buzafajták kedvező viszonyok közt sem nyujtanak föltétlen biztosságot, ennélfogva mindenkor (kivált pedig a nagyobb birtokokban) tanácsos, a buzavetésnek egy részét a hazai fajtákból nevelni fel, hogy a nemsikerülés esetére az idegen fajta ezen fontos terményágban oly nagy zavart ne okozzon.

4) Az angol buzafajták őszszel korán vettessenek el, minthogy, tapasztalás szerint, a tél előtt erőteljesen kifejlődött angol fajták kevesebbet szenvednek a téli hidegektől, mint a későbbi vetésüek.

5) A télen átlátszólag erősen károsodott angol vetéseknek kiszántásával nem kell nagyon sietni; mert többszörös tapasztalás megmutatta, miszerint épen az angol fajták, különösen a korábbi vetésüek, nyirkos, meleg időjárás mellett tavasz utóján még föltünően magokhoz térnek, erősen megbokrosodnak és gazdag termést nyujtanak.

A sokféle fajták közül termesztésre leginkább ajánlja Hartstein:

a) gazdag talajra, igen kedvező égbajlati fekvésben, a fehér buzának következő fajtáit: u. m. a chiddam-, hunter-, és hopetoun-buzát.

b) kevésbbé kedvező viszonyok közé a sokkal szerényebb követelésü vörös buzát, nevezetesen ennek spalding-, lammas-, clover- és kessingland nevü fajtáit.

(E. G. L.) Sporzon P.

Hogy áll a világ?

(S.) Europában minden nemzet lázas érdekeltséggel lesi és várja, minő fordulatot vesznek a dolgok, melyeket Bismark s a szinfalak mögött müködő Napoleon rendeztek s eddig oly következetességgel vezettek.

Lesz-e kilátás a békére, vagy ismét irtó háboru rázkódtatja meg a beteges Europát: valószinüleg a közel jövő titka már.

Ha a békealkudozások Ausztria, Porosz- és Olaszország közt teljes eredményre vezettek: akkor a közel multban viselt véres háboruk mezején, a békekötések az ellenségeskedő felek közt átléphetlen korlátokat vonandnak. De a viszonyok ismét uj és fenyegető alakot kezdenek ölteni s tartani lehet, hogy a mármár nagy erélylyel folyó békealkudozások müvére ismét kanóczot vet valamely láthatlan kéz s a viszálkodások duló s emésztő lángja ujra fellobog. Ausztria és Poroszország közt a béke megkötése elé mint látszik uj akadály gördült ismét, amennyiben a porosz megbizott olyat követelne, melybe Ausztria egyátalában nem egyezik. A Prágában, folyó hó 12-kén tartott béke-értekezleten ugyanis Poroszország olasz meghatalmazottnak részvételét is kivánta a békealkudozásokban, ami azonban Ausztria részéről erélyesen visszautasittatott, — mint ezt Beneschauból f. hó 12-én a „Pressé"-nek távirják.

Az olaszokkal való alkudozásokat illetőleg annyit irhatunk egy — aug. 13-kán Görczből kelt távirat szerint, hogy a békeelőzetek alapján négyheti fegyverszünet köttetett. A demarcatio-vonal a Tagliamento; Dél-Tirolból a katonaság teljesen kivonatik; az osztrák sereg által megszállott várak pedig külön alkudozások tárgyát képezendik.

Az éjszaki német kormányok és Poroszország közötti bépontok — mint Berlinből távirják, — aláirva oda legtöbbnyire már megküldettek.

Némelyek ujabb bonyodalmakat sejtenek a rajnai kérdés ujból fölmerülte miatt, melynek alapossága ugyan még hivatalos uton nincs megerősitve, de nagyon állitják, hogy Napoleon császár ugy nyilatkozott volna, hogy: ha Poroszország annyi királyság és fejedelemséget elfoglalt s a többi fölött is a főuralmat magához ragadta: itt az ideje, melyben az europai hatalmak sulyegyene fölháborittatván, Francziaország ereje is gyarapodjék; például a Rajna folyam által képezett határokkal s talán Belgiummal. Ami a rajnai határokat illeti: ezt Poroszország nem a legszivesebben engedné át s ez nagyon kitünik Bismark ur lapjából a „Norddeutsche all. Zg."-ból is, mely bevallja, hogy „Francziaország oly kárpótlási követeléseket tesz, mik a németeket ki nem elégithetik."

Vannak, kik szinte bizonyosnak tartják, hogy Franczia- és Poroszország akép értettek egyet, miképp Francziaország a németalföldi Luxemburgon kivül még a régi franczia beszögeléseket, Philippeville, Marienburg és a belga területen fekvő Bouilont nyerje, mig a belga királyság a németalföldi Limburg és a luxenburgi nherczegség egyrészével kárpótoltatnék.

A „Times" angol lap szintén hozzá szól a rajnai kérdéshez s ugy tekinti a franczia követelést, mint már elhatározott dolgot, melynek teljesitését, ha Poroszország megtagadná, oly háboru keletkeznék miatta, melyhez az eddigi csak gyermekjáték volt.

Londoni — aug. 15-dikéről kelt távsürgöny szerint Napoleonnak már átnyujtá a porosz követ Poroszország válaszát a határ-kiigazitást követelő franczia jegyzékre. Poroszország e követelést elfogadhatlannak nyilvánitja. Napoleon azt felelte, hogy a közvélemény által indittatva levén ezen jogosnak tartott kivánságot kijelenteni, egyszersmind helyeseknek ismeri el Poroszország érveit, megjegyezvén, hogy a Franczia- s Poroszország közötti jó egyetértés semmi esetre sem zavartatik meg. A császár reméli, hogy Poroszország a Majna-vonalat nem lépi át.

Folyó hó 15-diki berlini távirat szerint a békének Ausztriával megkötése nemsokára megtörténik.

Vastag és veszélyes balvélemény.

(A tiszaszabályozás körül.)

A „Hon" f. évi junius 20-diki számában Szombathelyi József polgártárs, e mostani nagy szárazságnak a tiszaszabályozást vetvén okául, azt állitja, hogy mig a Sárrét és Tisza kiöntései le nem csapoltattak, ily száraz évekről az alföld mitsem tudott; mióta pedig a tiszaszabályozás levonta a vizeket, évről évre uralkodnak a száraz idők. Megemliti azt is, hogy ő nem tudós, csak közönséges gazda.

Kár volt azonban e mentegetőzéshez fogni, mert a koszorus angol és német tudósok munkáiban épen ugy föltaláljuk eme megrögzött balvéleményt és előitéletet, mint a mi egyszerü némely gazdáinknál is. Ime bemutatok egy ily századok óta szédelgő és bolyongó előitéletet, mely légből kapott axiomán maig sem szégyenlenek vitatkozni még az elméleti gazdasági irók is. Azt állitják ugyanis, hogy az erdők és hegyek a lég gözeit vagyis a felhőket magukhoz vonzzák, és igy az eső származtatói.

E balvélemény szégyenére válik a tudománynak, mert ez természetellenes állitás, és igy képtelenség. Ebből csak az bizonyul be, hogy az ingyentudósok a természetvizsgálással nem akarnak bajlódni, hanem egyik a másik tévelygéseit hitelbe felkapván, ezekkel végig hegykélkedik a természettudományon. — S ha aztán azt kérdezzük tőlök, tudják-e — nem azt, hogy miből, hanem mikint származik az eső? — csakugy félvállról, könnyedén felelnek.

Én biztosan hivatkozom a Duna, Tisza s Erdély közt eső lapálytérségeken lakó gazdáinkra, hogy 1836. évben, midőn a Tisza szabályozásához hozzá sem fogtak, e roppant részén az országnak oly szárazság volt, hogy a gulyák éhen bömböltek, s a kutakból a vizek kiapadtak, s az igy elhullott marhák és juhok gyomrából marokkal lehetett kiszedni a fekete földet, melylyel éhségeiket akarák enyhiteni. — De már az 1834. év is igen száraz volt, holott a tiszaár kiöntéseit sem azelőtt, sem akkor még semmi sem gátolta. Kérdés tehát, hogy a mostani szárazságnak mikint lehet a tiszaszabályozás az oka?

1830., 1834., 1836, mind igen száraz évek voltak, ki kell tehát nyomozni, vajjon voltak-e ez években a Tiszának kiöntései? — s ha nem voltak, miért nem voltak — és ha voltak, miért volt mégis szárazság?

Amit 1863-ban megjósoltam, hogy Nyugat-Európában s Angliában 1864. évben szárazság fog uralkodni, valóban beteljesült, s Angliában igen szük termés volt; igen de Anglia sziget, s környékén teli van tengerszemekkel s öblökkel, melyek a száraz földbe messze benyulnak; ha tehát azt állitjuk, hogy a Sárrét és Tisza lapályain levő kiöntésekből eső származik — mikép van, hogy a tenger közt fekvő szigetben szárazság uralkodott? s vajjon mi a tenger kigőzölgéséhez képest a Tiszának minden kiöntése és vize, mely még harmatnak is csekélység?

Akik figyelemmel kisérték az időjárást, tapasztalták, hogy igen számos években, midőn a hegyes és erdős Kárpát vidékein Szepes, Sáros, Máramaros megyékben nagy szárazságról panaszkodtak, a Tiszamellék és Duna-Tisza közötti lapályokon meg is unták az esőzést, és viszont, midőn a lapálytérségeken szárazság volt, eme hegyes és erdős vidékeken s olykor Erdélyben is esős évek valának.

Szabadságot veszek tehát, egy kis értesitést és utasitást adni, melyre legközelebb az érintett czikk adott jogot.

Olvassa meg bárki az egész világ könyvtárát, s meglátandja, hogy a physikusok épen annyit tudnak az eső mikinti származásáról, mint a czikkiró; — azaz, azok is kathedraliter peroráljék, mily világos azon sötétség, melyben ők semmit sem látnak. — Ennyiben tehát nem szégyelheti magát, ha azon előitéleteket segiti terjeszteni. Hiszen még ezért nem lehet kétségbe vonni sem gazdasági ügyességét, sem becsületességét, ha azon balvéleményben van, hogy a hegyek és erdők szintén, mint a Tisza kiöntései is, esőt származtatnak.

Azon irók, kik oly tapasztalatokról beszélnek, miket sem magok, sem azok nem észleltek soha, kikből azok kiekhózták, csak ingyentudósok. Itt azonban a tudatlanságot nem lehet czélom kellőleg felvilágositani az iránt, mikint származik az eső és jégeső. Megirtam ezt már „Időtan"-omban, itt csak annyit hozok fel az eső származásáról, amiből kiki átláthatja a csalódást.

Ha itteni (pótharaszti) lakhelyem négy □ mértföld közepére képzelem, ebből az erdők többet foglalnak el egy □ mértföldnél. — És hitelesen állitom, hogy a szomszéd erdőtlenebb vidékeken, számtalanszor tapasztaltam kétszer s háromszor is esőzést, mig nálam egyszer sem esett, s gyakran mondám, mikint csalja magát a világ az erdőkkel s hegyekkel, mint esőt származtatókkal.

Az erdőség nem egyéb az esőszármaztatásra nézve, egy nagy semminél. — Képzeljünk 6—8 □ mértföldnyi erdős és ugyanakkora erdőtlen térséget, s fölöttök egyenlő jó esőt. Az erdős térségen a fák sokat magukba vesznek az esőből, s a mely nedv közéjök hullott, azt árnyaikkal védik a napsugártól és szelektől. A napsugarak a kopasz vagy erdőtlen részről másnap a lehullott eső nagy részét gőzökbe fölemelik s felhőkké alakulnak; e gőzök vagy felhők a szelek által onnan más térségre hajtatnak. Az erdős térségeken pedig sem a nap, sem a szél nem működhetvén oly könnyen, félgőzölgés három-négyannyi ideig is tart. Eszerint az erdőtlen térségről hamarább fölrepül a gőz, az erdősről pedig később, vagy inkább tartamosabban.

Lesz-e a fölrepült gőzökből eső, és ha lesz, hol fog leszállni? bizonytalan; csak az bizonyos, hogy egyik helyről ugy, mint másikról, a szelek tovább fogják hajtani; — szintén mint az is, hogy az erdőtlen térségről egyszerre fölrepülő gőzök tömöttebb gőzöket okoznak, mint az erdős helyekről. S ezen arány áll akkor is, ha az erdőtlen térség magas gabonákkal volna el-

---

Most egy csoporttá képződik a különben is egy test; közből a czigány huzza, körülte dalolnak .... a hajnal is fél feljönni, megháboritani e szép időtöltést.

Megvirradt!!

Már csak egyes romjai mutatkoznak, az esti fénynek; .... a czigány is álmos; készül haza menni. Nincs is olyan hosszu, minek vége ne lenne.

Vége a majálisnak is.....

Vége 400 forintunk is!!..... maradt érte kedves emlék és egy pár kedves ismeretség!!

6. Electio

Micsoda zaj, micsoda füst tódul az első teremből kifelé?!

„Electio van!!!"

Észel minden meg van mondva!

Asztal körül sürög a fiatalság tudakozódva, kérdezve: hová mégysz legáczióba?!

„Nem mondom meg!"

Miért?!

Mert elcsipnéd előlem.

A kisebb diák a választásnál hallgat az öregebbre, ki ugy telebeszéli fejét, hogy nem bánná már, ha holnap láthatná a tiszteletes ur leányát; csak papolni ne kellene, attól még fél kissé; nem próbálta még.... Azután elgondolkodik, miket fog a kisasszonynak beszélni, de legtöbbnyire elfelejti, mire odaér legácziójába. — Másnap már van pakolás! táska, bot, diák: és kész a legátus!!

— Indul....

„Hegy, völgy, falu, város utána marad s végre megszállja a hömzsegő kosta-lakot."

.....Mint kalitkából szabadult madár, olyan a diák legácziójában. Lát, hall, tapasztal; a bátortalan bátorodik, az ismeretlen ismerkedik; — szóval a legáczió köszörü-köve a diáknak.

Mennyi édes kaland, s emlék jut eszébe az embernek legácziójából — .... mennyi kedves órát szerez ezeknek elbeszélése az iskolában, kivált nagyitva; olyanokat néz a novitius a vén diákra, ha legáczióját beszéli!... Szeretne már ő is menni....

Nem tudja, nem gondolja, hogy mennél többször megy, annál kurtább iskolai élete...

Mindegy az, azért szeretne már menni!...

Karácsonkor István- és János napján mulatni, — husvétkor öntözni s piros tojást kapni, pünköstkor pünkösti-rózsát, a rózsánál is szebb lánytól....

Hej legyen is csak biaounis!!!....

7. Introitus. Exitus.

Ha uj lakója megy valamelyik coetusnak, az a coetust megkinálja, azaz egy este megvendégeli... Ha rektorjára, praeceptorjára visznek valakit, az is egybegyüjti, mintegy búcsu-pohárra jó barátait!

Ez, exitus, amaz introitus.

Az exitus már nem oly szinezetü, mint az első. Amott ismerkedik, itt régi kedves baráttól vál el a távozó.

Mint egy testnek részei, össze voltak fűzödve, a sok kedves emlék összefüzte őket.

Most válni kell.

Nem lehet diák mindig, jól tudja azt a fiatal ember, de mégis nehéz az elválás.

Láttam diákot, ki könyes szemmel borult az iskola falára, megcsókolta azt, tizszer, huszszor; kezet fogott egy-egy jó barátjával, ismét kezet fogott, és még ujra; de végre is válnia kell, nem ugyan örökre, mert hiszen találkoznak még az életben, de azért búsan mondá:

Gyermek reményim, bánatim tanyája
Isten veled én...... elmegyek.....

....Felül egy pár jó barát a szekérre, még egy perczet együtt akarnak lenni; kikisérik a város végeig; ott leszállva még egyszer kezet fognak, s vissza sem néznek, hogy ne lássa távozó barátjuk azt a pár könyet, mert az is nehezebben válna el.

A távozó vissza-vissza néz,..... most jut eszébe, hogy élet-pályája küszöbön áll, sok gondolat forog agyában .... ugy szeretne még visszamenni, s diák lenni, olyan édes emlék füzi át ahoz az iskolához, s bent maradt barátaihoz ...... és most válnia kell....

Eltünt a város .... szorult kebellel néz jövője elé, — de föltámad lelkében a gondolat „én ember vagyok s van rendeltetésem;" kilépve az életbe, küzd, fárad, közhasznu csatárja lesz az emberiségnek, s oltalma a hazának, egyháznak.

8. Diák-temetés.

A rózsa sem él örökké!!
A fiatal fát is ledönti a vihar!!
A fiatal ember is alá van vetve a halálnak.
Szomoru tárgy, de ugy van.....
Nem megdöbbentő-e, ha a fiatal ember, ki küzd, fárad, hogy magának jövőt teremtsen: pályája közepén, vagy épen már közel a czélhoz, — dől a sirba?!!.....

Ha vén fa dől ki, azon nemannyira sajnálkozom, de a fiatal fa hervadása megindit.... Az érett gabona aratásra vár; de a rózsabimbó nem nyilt még ki. Miért kell annak is idejekorán lehervadni?!!.....

Nincs meghatóbb a diák-temetésnél.... Egyszerü koporsó, 20, 21, 22, vagy 23 év-felirattal, — körüle tanulótársai fátyollal karjaikon, szivükben bánattal. Megszólal a kántus éneke gyászosan:

„Hát csak azért ragyogának,
Sugári éltünk napjának."......

....Ha helybeli volt az elhunyt, legalább szülle, rokon, testvér borul koporsójára: de az idegen ravatala körül nem csoportosulnak; nincs aki sirassa, pusztán áll a koporsó, benne egy szép remény lehervadva, letörve....

Szól az ének, s a távoli szülők talán még nem is gyanitják, hogy kedves fiuk, kiért annyit nélkülöztek, hogy számára jobb jövőt alkossanak — ma száll sirjába?!..

Szomoru a környezet, — néma a fiatal sziv, csak „Rövid életemnek eljött határa" halotti ének szavaiban siratja 4—500 tanuló, elhunyt barátját.

Elől tanulók, közbül a holt, tanulótársai karján, — hátul ismét tanulók. Az ének a háztól, a sirig tart......

Kész a sir, áldozatára vár!

Nehezen válnak meg a vivők kedves terhüktől, hogy lebocsátván barátjukat, örökre váljanak meg attól......

De hull már a föld....

Dobog a koporsó....

Minden kapaföld, mely reá hull, egyegy lakat, mely örökre elzárja a világtól, fiatal életétől, szép reményeitől, s kedves barátaitól............

.....De ne szomorkodjatok bánatos barátai, hiszen ti tanuljátok, és hirdetenditek is, hogy a halál nem semmivé létel, hanem csak ut, melyen a megtisztult lélek isten zsámolyához jut. — Hiszen —

„A lehullott rózsának törzsöke
Ismét élhan a tavasz lágy szele
Ébresztőleg fuj álmai felett,
S csókot hint rá az ifjult természet....

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára
Jelzet: G485; Z6061

lepve, mert a szél és napsugár azoknak töveihez könnyebben hozzáfér, mint az erdőkben.

Mi a hegyeket illeti, tudva van, hogy minél melegebb légbe emelkedik a gőz, annál kevésbbé lesz látható, a hegyek magaslatain pedig mindig hidegebb a lég, mint földszint; — a hegyekről fölreptilt gőzök észlelhetők, láthatók; a térség földszintén pedig nem láthatók, vagy csak ritkán. Mig a felhők vagy gőzök a hegyek oldalain oly magasságon vannak, hogy a felső szabad légfolyam, mely olykor igen gyenge s rövid idön szünetelni is szokott, odább nem viheti, addig a hegyek körül állanak, de ha szél támad, épen ugy szállitja el, mint a térség gőzeit. Nagy csalódás tehát, azt állitani, hogy a hegyekből fejlődött gőzöket a hegyek a légből vonták magukhoz, a helyett, hogy a hegyek kigőzölgései tovaszállitásában a légfolyam akadályoztatik a hegyek miatt, mig a térség gőzei röpitésénél szabadon működhetik. Ezekhez képest sem az erdős, sem az erdőtlen térségeknek, sem a hegyeknek nincs semmi befolyásuk az esőszármaztatásra. Mert, ha ez állana, akkor a hegyes és erdős vidékeken sokszorta több eső hullana, mint a térségeken, holott a tapasztalás ezt meghazudtolja.

Az esőszármazás a vonzerő, vagyis a villanydelejesség működéseiből magyarázandó; de ezen felvilágositáshoz több kell, mintsem itt hamarjában kész ételkint ki lehetne tálalni.

Végül következik már most egy kis barátságos tanács: „A mihez az ember nem ért, jobb bele sem szólni." — Az elöitéletekkel s balvéleményekkel különben is elfogult népet azon balvéleményében erősiteni meg, hogy a tiszaszabályozás oka a most elmult száraz éveknek, nem egyéb, mint meggondolatlan veszélyes lázitás. — Ily szárazság uralkodott volna ez években akkor is, ha a Tisza partjain egy maroknyi gát sem lett volna. Mit bizonyit az is, hogy a Duna kiöntései helyiségein hasonló szárazság pusztitott, holott a Duna nemcsak a Kárpátok, de Németország vizeit is magával hozta.

Várjatok csak kevés ideig, s tapasztalni fogjátok, hogy mindamellett, hogy a Tisza száraz lapályaiból semmi esőanyag sem száll a levegőbe, az esős évek megfognak jőni, a kutak vizei magasra fognak növekedni stb., s azt fogjátok mondani: „De már elkelne egy kis szárazság is!" S igy lesz akkor is, ha a Tisza 10 öl magas partok közt folyna a Dunába.

A tiszaszabályozás üdvös dolog; hozzá lehet annak eszközlése minőségéhez szólani, mint én is irtam az iránt, hogy ha a Sárrétről, melynek feneke épen oly mélynek mondatik több helyen, mint a Tiszáé, a Körösbe eresztetik a viz, a Körös pedig Szentes körül oldalt a Tiszába: nem fogja-e az áradó Tisza visszanyomni a Körös vizét? — De ezúttal maga a Tiszaszabályozás üdvös czélja koránt sincs megtámadva.

Ily méltánytalan lázitást tenni, kivált 1866. évben, midön a természet működései inségre juttatták a népet, s Europa népei egymást ölik, vágják, rabolják s pusztitják, s maguk sem tudják miért! Veszélyes, egy közhaszonu tervet és működést tudatlanul megtámadni, azon évben, midőn Róma is azt mondja, hogy a népeket szörnyü bűneikért lakoltatja az ég; s a népek azon törik fejöket, hogy ha ez igy van, hát Rómát is miért vetköztette ki birodalmából? (V.U.) Balla Károly.

Debreczeni hirmondó.

☐ A debreczeni orsz. gazdasági és erdészeti tanintézetnél betöltendő s 2500 frtnyi évi fizetéssel s szabad lakással ellátandó igazgatói állomásra szabályszerü 4 heti pályázat nyitása a magyar királyi helytartótanács előterjesztésére a magyar kir. udv. kanczellária részéről helyben hagyatott.

⊙ A helybeli kereskedelmi és iparkamarához érkezett értesités szerint a közelebbi brünni vásár ideje, mely rendszeresen szeptemberhó első hétfőjén lett volna megtartandó, az árúk szállitását még most is gátló körülmények miatt, szeptember 17-re tétetett át.

☐ Némely pesti lap ugy hallja, hogy Egressy szerepeire a debreczeni szinházhoz már szerződtetett Rónay lenne kiszemelve. A választás nem nehéz, amennyiben hazai szinészeink közül csupán az egy Rónay, ki Egressynek méltó utódja lehet; csakhogy Rónay Debreczenben egész szini idényre van szerződtetve s annak leteltéig alig hagyná el az öt annyira és méltán kegyelő debreczeni közönséget. Vannak oly lapok is, kik vakmerőségükben már annyira mentek, hogy Rónay rovására Molnárt is emlegetik Egressy szerepköre betöltésére. Mi teljes elismeréssel vagyunk Molnár ur érdemei iránt, de általa az Egressy halálával ejtett űrt csak némileg betölthetni sem reméljük s azt hiszszük, hogy a meg nem érdemlett magasztalások s nevetséges összehasonlitások Molnár urat sértik legjobban, ki bizonyára ismeri erejét, tehetségét s igy Rónayval, ha alkalom adatnék is rá, ismert szerénységével sikra nem szállana; azonban mint ügyes és sok izléssel biró rendező csak nyeremény lenne a nemzeti szinházra nézve.

☐ Fátyol Károly a jeles gordonkás a vásár folyama alatt városunkban időzvén, sok érzéssel és művészettel játszott szép magyar darabjait ismét alkalmunk volt élvezhetni.

⊙ A lapunk legközelebbi számában emlitett vásári négy szini előadás, daczára a folytonos esőzésnek, középszerü sikert eredményezett. Legtöbb közönsége volt az „Egy millio" czimü vigjátéknak az ujabb franczia szinműiskola ezen — üressége mellett is mulattató — eleven termékének.

☐ Mult kedden csapóutcza szegletén egy falusi asszony kosarat vásárolván, eközben egy czigánynő tolakodott mellé s néhány forinttal terhelt tárczáját kilopta. Már épen menekülőben volt a czigánynő, de egy közelben levő kofa a tolvajlást észrevevén a kárvallott nőt figyelmeztette, s igy a czigányasszony alig szaladhatott 20—30 lépésnyire, midőn az utczai gyermekek nagy csoportja által föltartóztattatott. A gyermekek csaknem összetépték a tolvajt, midőn egy város-hajdu előkerült s a czigányasszony bekisérésével e látványosságnak véget vetett.

☐ Az elmult héten jó esők jártak határainkon, melyek legelőinket egészen megjaviták, ugyhogy a hortobágyi puszta ismét jó legelőt szolgáltathat barmainknak. Polgáraink az utóbbi aszályos hónapok alatt marháik számára a nagyerdőt és savós-kutot vették ki csekély haszonbérben. Most miután a hortobágyi puszta bő tápot nyujt a lábasjószágoknak: nem ártana, ha ezek az erdőkből már kiveretnének, mert fölszámithatlan kárt tesznek a jövésekben, ha még tovább is benhagyatnak.

⊙ Boka József, tehetséges fiatal hegedűs, vásár keddjén mutatá be magát szülővárosa közönségének. A szinpadon felvonások között játszott néhány darabot, sok ügyesség és eredetiséggel. Ohajtjuk, hogy az alma ne essék messze fájától, vagyis méltó viselője legyen a Boka névnek.

** Vámossy István t. polgártársunk ismételve tudatja, hogy a hamburgi jótékony-nőegylet részére, mely a sebesültek ápolására nemzetiség és valláskülönség nélkül oly kitünő gondot fordit, tépést és kötelékot szivesen elfogad s a legnagyobb pontosság és gyorsasággal juttatja el az adományokat." Magyar sebesültek szórakoztatására czélzó könyvadományokat is elfogad, helyben saját házánál s Nagy-Váradon Hügel Ottó könyvkereskedésénél.

** Fehérváry Antal, ki Reszler társulatánál Debreczenben mint rendező és diszitő működött, a kolozsvári szinház igazgatójává választatott meg.

== A mult heti baromvásáron egy falusi ember eladván ökrét, mielőtt a vásárt odahagyta volna, a kapott 100 forintot ujból vizsgálgatá. E közben egy csaló közeledik hozzá s kérdi mit néz annyira azon a bankón. Hogy nem hamis-e, volt a falusi ember válasza. Mindjárt megmondom én! — mondá a csaló s megtekintvén visszaadja — de nem a 100 forintost, hanem egy — már kezében előre elkészitett 10 forintos bankót s mire a szegény károsult a kicserélést észrevette, a csalónak már hirehamva sem volt. — Ugyancsak a mult héten történt, hogy egy fiatal ember a ruhaáruló-asszonyoknál 4 pár ruhát választa ki magának azon hozzáadással, hogy előbb a városháznál a nagyságos urnak, kinél szolgálatban van — meg kell mutatnia s csak akkor fizeti ki. Az asszony arra is ráállott s fölment a fiatal emberrel a városház emeletébe, hol a lépcsőknél várakozásra kérte az asszonyt, mig ő a fehérruhákat megmutatja. Az asszony ebbe is belenyugodott, a fiatal ember pedig a más oldalon levő lépcsőkön lesietvén, a ruhákkal elillant.

⊙ Cohnson Fürst Eleonora asszony, kire, mint Erzsébetre, Erkel „Hunyadi László"-jában, jól emlékezhetünk, ki csaknem egy évig volt szerződött tag szinházunknál, jelenleg London egyik külvárosi szinházában vendégszerepel.

== A debreczeni szinháznak ujabban ajándékoztak: 32. Klein Ignácz: egy sötét olajszinü frakk. 33. Kapros Gábor: egy diszkard, bronz foglalványnyal s fekete kardkötővel. 34. Dobray József: utitáska szijjal; nemzeti szinü férfi öv; egy forgó strucztollból. 35. Tikos István: fekete magyar öv. 36. Szentgyörgyi Mihály: két magastetejü fekete kalap. 37. Szentgyörgyi Amália: fehérselyem franczia női kalap; egy női szalma kalap; fekete csipke kalap kék diszszel. 38. Varga Lajos: 3 magastetejü fekete kalap. 39. Fóris Ferencz: fekete csákó, boritékkal. 40. Komlóssy Imréné: magyar váll fekete bársonyból, fehér atlasz ingujjakkal; 10 darab filigrán gomb. 41. Komlóssy Imre: violaszin bársony házi-sapka aranynyal himezve. 42. Komlóssy Lajos: helgolandi matróz-pipa tengeri csigahéjból; két darab sastoll. — A további ajándékozások is köszönettel fogadtatnak s förubatárnok Püspöky Imrénél a szinház épületében bármikor átadhatók. — Debreczen, 1866. auguszt. 17. — Komlóssy Imre, szinhaz-bizottmányi elnök.

Meghaltak: Aug. 11. Péterfiau. Fábián Istvánné l. Julianna 1 $^{1}/_{4}$ éves. Hatvanu. Botos József l. Zsuzsánna $^{9}/_{52}$ éves. 12. Czeglédu. Nagy Sándor 43 éves. Nagy János l. Zsuzsánna $^{1}/_{2}$ éves. Piaczu. Tamás Istvánné Jákób Sára asszony 58 éves. Hatvanu. Szöllősi András f. Sándor $^{10}/_{12}$ éves. László Mihály f. Ferencz 1 $^{1}/_{2}$ éves. 13. Pflau. Özv. Szentesi Jánosné Diószegi Erzsébet asszony 83 éves. Csapóu. Kovács János 40 éves. Borus Mihály f. Mihály $^{11}/_{12}$ éves. Hatvanu. Kerma Sára f. Gábor 1 éves Olajütő. Csóka Sámuel 61 éves. Czeglédu. Szücs István 32 éves. 14. Pflau. Nagy Mihály l. Eszter $^{9}/_{52}$ éves. Közkórház. Galuska Nagy János leánya 9 éves. 15. Czeglédu. Besenyei Lajos l. Eszter 1 éves. Hatvanu. Özv. Csucsó Jánosné Kovács Sára assz. 62 éves. Piaczu. Vernes Terézia f. Mihály 1 éves. Közkórház. Özv. Bakó Istvánné Bányai Sára 70 éves. 16. Czeglédu Özv. Gede Istvánné Csobai Erzsébet assz. 76 éves. Tasi Gábor 50 éves. Dudás Bálint f. Mihály $^{3}/_{365}$ éves. 17. Csapóu. Nagy Imre l. Julianna 1 éves. Szőke József l. Eszter 1 $^{1}/_{4}$ éves. Bihari István 40 éves. Pflau. Özv. Aranyi Györgyné Mohácsi Zsuzsánna 73 éves. Böszörményi Gábor l. Julianna. Hatvanu. Nagy István f. István $^{7}/_{52}$ éves. Molnár István l. Mária $^{5}/_{12}$ éves. Czeglédu. Diószegi Gábor 1 $^{1}/_{2}$ éves. Pflau. Özv. Demeter Jánosné f. János $^{1}/_{2}$ éves. 18. Pflau. Demeter Sándor 50 éves.

Vidék.

** **Nagyváradról** irják nekünk, hogy ott f. hó 6-kán tétetett öröknyugalomhelyére Péterv Ferencz Biharmegye legrégibb táblabirája s ügyvéde, 81 éves korában.

** **Bártfán** f. hó 5-dikén gr. Andrássy Manóné s a fürdő orvosa Chyzer Kornél ur, a bártfai kaszinó-könyvtár javára hangversenyt rendeztek, melyben Debreczenből Kecskés Erzsi kisasszony is közreműködött zongora-játékával.

** **Miskolczról** irják, hogy ott magán-ellátásban és ápolásban 100 sebesültet vállaltak el.

** **Nagy-Váradon** a nyári szárazság több ártott, mint a tavaszi fagy. A tengerit még csak e napokban töltögették. A marhavész Nagy-Váradon és vidékén már szintén mutatkozik; elfojtására s tovább terjedése meggátlására czélszerü intézkedések tétettek.

** **Nagy-Károlyban** jelenleg Reszler István szintársulata mulattatja a közönséget. A társulat tagjai közül legtöbb elismerésben részesülnek: Draguss és a Szilágyi pár.

Irodalom.

○ Benedek Aladár, tehetséges munkatársunk, kitől lapunk mai száma is sikerült költeményt hoz, az előfizetési határidőt kétkötetes költemény-füzérére e hó 31-ig meghosszabbitotta. Benedek Aladár egyike a legjelentékenyebb ifjui erőknek, költeményeit mély érzelem s élénk phantasia jellemzik. E gyűjteményt ujolag ajánljuk olvasóink figyelmébe.

** Megjelent „Abaujvármegye Monographiá"-jának IV. füzete is. Irta Korponay János Abaujmegye fölevéltárnoka s a magyar tud. akadémia levelezőtagja. Ára egyes füzetnek 80 kr. mely minden hazai könyvkereskedésben megszerezhető.

Egyveleg.

Bismark gróf, hirszerint legközelebb herczegi rangra emeltetik.

Az orosz lapok szerint az orosz kormány igen nagy vágyat érez Galicziának Oroszországhoz csatolására s Galiczia felől csapat öszpontositásokat kezde meg.

A pozsonyi városkapitány a marhavásárokat a marhavész miatt fölfüggesztette.

(A cholera terjedése.) A „Wiener med. Presse" szerint a cholera legerősebben Berlinben dühöng, hol junius végéig mintegy 5000 egyén betegedett meg, s csak fele gyógyult ki. Cseh- és Morvaországban is föllépett, különösen Giesin, Horzitz és Brünnben, kivált a porosz hadseregnél. Bukovina és Galiczia sem ment tőle. Francziaországban Amiens, Marseille és Páris, Angliában Londonban és Liverpoolban e járvány folyvást halad. Bécsben szintén mutatkoztak egyes esetek.

A hasznos háziállatok Francziaországban következő számmal vannak: 3 millió ló, 400,000 szamár, 330,000 öszvér, 10.200,000 darab szarvasmarha (330,000 bika, 200,000 ökör, 5.800,000 tehén, 2.100,000 tenyészmarha), 35 millió juh, (26 millió merino és 7 millió közönséges) 1.400,000 kecske, sertés, egy éven felüli 1.400,000, malacz 3.900,000.

Hibaigazitás. Lapunk utóbbi számában a második oldal 3-ik hasábjának alulról számitva 21-ik sorában e h. „Nagy Lajos," Nagy Imre olvasandó.

NYILTTÉR. *)

Elismerés és köszönetnyilvánitás.

Alulirott Szabó Sándorné legbensőbben indittatva érzem magamat az „Anker" czimü élet- és járadékbiztositó-társulatnak elismerésemet és köszönetemet nyilvánosan kijelenteni azért, hogy boldogult férjem halála esetére az én és gyermekeim részére biztositott 1000 o. é. forintot, gyorsan és készséggel kifizette, mindamellett, hogy férjem bevallása annyiban hibásnak tünt ki, hogy életkora 4 évvel fiatalabbnak mondatott volt be, mely okból az intézet az egész biztositási ügyletet semmisnek declarálni jogositva, — s minden kötelezettség alól önkint föloldva lett volna; az intézett nem élt ebeli jogával, hanem ama hibát tévedésnek elismerve, a biztositás czéljának készséggel megfelelt, s csupán a hibás bevallásból elmaradt magasb biztositásási dijakat vonta le; mely példátlan humanus eljárásért az „Anker" társulatot, valamint annak debreczeni főügynökét Schwarcz Bernát urat, kinek szives és erélyes közbenjárása folytán az oly gyors pontos kifizetést eszközöltetett, — a nagy közönség figyelmébe igen melegen ajánlani kedves kötelességemnek ismerem.

Kelt Debreczenben, 1866. aug. 8.

Özv. Szabó Sándorné.

Terménytár.

Debreczen. Aug. 18. (Heti üzleti szemle.) Sz. Lőrincz vásárunk elmult; eredménye átalában kielégitő volt. Legjobb kelendőségben részesült: a gyapju, melynek behozatala körülbelől 800 mázsa csakhamar vevőre talált. Árak: hibátlan egynyiretü gyapjuért 100—120 frt., homokos gyapjuért 85—95 frt. Gabonából vagy 20—25 ezer köböl szerződtettetett következő áron: tiszta buza 4 frt. 10—4 frt. 4 75 kr. rozs 3—3 frt 30 kr. árpa 2 frt. 2—15 kr. zab 1 frt 90 kr.—2 frt. kukoricza 3 frt 20—40 kr. — Szalonna, szesz, hamuzsir és bőrök elhanyagoltattak. R.

Debreczen. Aug. 14. (Kicsinyben.) Tiszta buza 3 frt 65 kr. kétszeres 3 frt 10 kr. rozs 2 frt 60 kr. árpa 2 frt 30 kr. kukoricza 3 frt 70 kr. zab 2 frt 35 kr. köles 3 frt 10 kr. Egy mázsa szalonna 28 frt. 50 kr. széna 1 frt 70 kr. szalma 90 kr. 1 font szalonna 32 kr. disznóhus 16 kr. marhahus 14 kr. só 9 kr. 1 iteze disznózsir 40 kr.

Barom-vásár. A lefolyt ugynevezett lőrincz-napi országos vásáron a szarvas-marha-, ló- és sertés-vásár, mely a mult héten tartatott, az eladók által igen nagy mérvékben látogattatott, nagyszámu állatok hajtattak eladásra, de a sertés igen csekély kelendőségben részesült, majdnem potom áron kelt; mig a szarvasmarha emelkedett áron s kivált a húsnak való — egész és félkövér — marhák kerestettek; lovak nagy kelendőségben részesültek s magas áron keltek; a szarvasmarhák és lovak eladása kedden szokatlanul élénk volt, mig vasárnap és hétfőn, holott máskor ezen napok voltak a nagyobb kelendőség napjai, teljes lehangoltság uralkodott; vétel csak alig néhány történt; az is mondhatni csekély áron; minek az volt főoka, hogy különösen a lóárulók várták, ha vajjon a katonaság részére kezdődnek-e bevásárlások, minek nemtörténte az eladókat és vevőket a vásár utósó napján hozta elhatározásra s még akkor oly rendkivüli kiindulással, hogy olyan pár lovat, melyet kedden reggel hat órakor 300 forintért eladtak, már tiz óra tájban 400 forintot ért, mely lassu indulásnak az lett vége, hogy valamenyi jára való ló behozatott mind kielégitő áron kelt el. A vételi árak részletesen következők voltak: Egy pár $^{1}/_{2}$ éves malacz 5—10 frt. egy pár 1 éves malacz 12—18 frt., egy pár 1 $^{1}/_{2}$ éves sertés 15—25 frt., egy pár 2 éves sertés 24—30 frt. A félkövér sertés fontja az életsuly levonásával 16—18 kr. A készkövéré életsuly levonásával 24—26 kr. Egy pár $^{1}/_{2}$ éves borju 18—30 frt., egy pár 1 $^{1}/_{2}$ éves 20—35 frt., egy pár 2 éves ökörtinó 50—80 frt., egy pár 3 éves 90—130 frt., egy pár 4 éves 100—140 frt., egy pár középszerü jármosökör 125—160 frt., egy pár szép jármos ökör 180—200 frt., egy pár félkövér ökör 130—150 frt., egy pár kihizott 160—200 frt. Egy pár közönséges hámos ló 100—280 frt., egy pár szép hámos ló 300—400—500 forint. D. M.

Érmihályfalva. Az aug. 9-én tartott heti vásárban a termények s élelmi czikkek ára következő volt: Tiszta buza mérője 3 frt 50 kr. kétszeres 2 frt 80 kr. rozs 2 frt 40 kr. tengeri 4 frt — kr. árpa 2 frt 20 kr. zab 1 frt 80 kr. kása vékája 2 frt 80 kr. paszuly vékája 2 frt 70 kr. lencse vékája 2 frt 70 kr. borsó iteczéje 7 kr., alma véka 1 frt., szalonna mázsája 30—32 frt., szalonna fontonkint 30—40 kr., zsir iteczéje 40 kr., sertéshus fontja 10 kr., marhahus fontja 10 kr. Egy kita kender 2 frt 40 kr., mázsája 18 frt. Hizott liba 2 frt 40 kr., sovány liba 80 kr., rucza párja 48 kr., tyuk 38 kr., csirke párja 34 kr., olaj iteczéje 40 kr., 3 tojás 4 kr., bor iteczéje 14 kr., szilvapálinka 28 kr., közönséges 20 kr., só fontja 10 kr. (V.)

H. Böszörmény. Aug. 13. — T. buza 3 frt 20 kr. kétszeres 3 frt — kr. rozs 3 frt — kr. árpa 2 frt 15 kr. zab 2 frt 20 kr. tengeri 2 frt 60 kr. köles 2 frt — kr. 1 mázsa szalonna 28 frt. 1 font szalonna 34 kr. 1 itcze disznózsir 40 kr. 1 font disznóhus 14 kr. 1 font marhahus 12 kr. 1 font só 10 kr 1 mázsa széna 2 frt 60 kr. 1 mázsa szalma 1 frt 50 kr.

Tasnád. Aug. 10. — T. buza 3 frt — kr. kétszeres 2 frt 40 kr. rozs 2 f. — kr. árpa 2 f. — kr. zab 1 f. 60 kr. tengeri 3 frt 80 kr. köles - frt — kr. egy mázsa szalonna 28 frt. egy font szalonna 36 kr. egy itcze disznózsir 50 kr. egy font disznóhus 16 kr. egy font marhahus 11 kr. egy font só 9 kr. egy mázsa széna 1 frt - kr. egy mázsa szalma 36 kr.

Bécsi börze árfolyama.

Augusztus		13.	14.	15.	16.	17.
5%-os Metalliques	100 frt.	60.25.	60.25.	—.—.	59.90.	59.—.
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	65.25.	64.85.	—.—.	68.75.	69.—.
1860 sors. kölcsön	100 frt.	75. .	74.—.	—.—.	73.00.	73.—.
Hitelintézeti részvények		144.10.	143.10.	—.—.	142.80.	142.—.
Bankrészvények		722.—.	725.—.	—.—.	710.—.	697.—.
Londoni váltók		128.70.	127.—.	—.—.	126.20.	126.—.
Ezüst	100 frt.	127.75.	126.50.	—.—.	125.75.	124.50.
Arany	1 db.	6.15.	6.10.	—.—.	6. 3.	6. 2.

*) E rovatban közlöttekért csupán a sajtóhatóság irányában felelős

a szerkesztőség.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

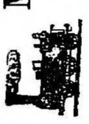

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1866. Május 1-től kezdve, további rendelésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

	óra	percz	napresz	óra	percz	napresz
Bécs . . . . . ind.	8	—	este	7	45	reg.
Pest . . . . . "	6	31	reg.	5	19	este
Czegléd . . . . "	9	49	"	8	4	"
Szolnok . . . . "	10	57	"	9	17	éjjel
Püsp.-Ladány . . "	1	35	délu.	1	3	"
Debreczen . . . "	3	5	"	3	48	reg.
Nyiregyháza . . "	4	33	"	6	24	"
Tokaj . . . . . "	5	31	"	8	9	"
Miskolcz . . . . "	7	24	este	10	46	déle.
Kassa . . . . . érk.	9	56	"	1	51	délu.

II. Bécs és Pestről Arad felé.

	óra	percz	naprész
Bécs . . . . . ind.	8	—	este
Pest . . . . . "	6	31	reggel
Czegléd . . . . "	9	34	"
Szolnok . . . . "	10	42	"
Mező-Tur . . . . "	12	17	délután
Csaba . . . . . "	2	43	"
Arad . . . . . érk.	4	40	"

III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.

	óra	percz	naprész
Bécs . . . . . ind.	8	—	este
Pest . . . . . "	6	31	reggel
Czegléd . . . . "	9	49	"
Püsp.-Ladány . . "	2	5	délután
B.-Ujfalu . . . . "	3	14	"
Nagyvárad . . . érk.	4	31	"

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	napresz	óra	percz	napresz
Kassa . . . . . ind.	5	21	reg.	12	1	délb.
Miskolcz . . . . "	7	55	"	3	20	délu.
Tokaj . . . . . "	9	37	"	5	50	"
Nyiregyháza . . "	10	39	"	7	33	este
Debreczen . . . "	12	19	délu.	10	20	éjjel
Püsp.-Ladány . . "	1	57	"	12	39	"
Szolnok . . . . "	4	43	"	4	39	reg.
Czegléd . . . . érk.	5	46	este	5	55	"
Pest . . . . . "	8	40	"	8	56	"
Bécs . . . . . "	6	—	regg.	6	36	este

V. Aradról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	naprész
Arad . . . . . ind.	10	15	délelőtt
Csaba . . . . . "	12	7	délben
Mező-Tur . . . . "	2	27	délután
Szolnok . . . . "	4	20	"
Czegléd . . . . érk.	5	31	este
Pest . . . . . "	8	40	"
Bécs . . . . . "	6	—	reggel

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	naprész
Nagyvárad . . . ind.	10	27	délelőtt
B.-Ujfalu . . . . "	11	50	"
Püsp.-Ladány . . érk.	12	58	délután
Czegléd . . . . "	5	40	este
Pest . . . . . "	6	40	"
Bécs . . . . . "	6	—	reggel

A közállomásokróli indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasuthoz csatlakozó posta-kocsik menetrende.

[illegible]

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Mázsánkint.

116dik ÁRJEGYZÉK

az „István" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

Simaőrlés 60 kr. — Darálás 30 kr.

A. asztali dara nagy szemü -	12 frt.	20 kr.
B. ugyanaz apró " -	12 "	20 "
C. dara középszerü - - -	10 "	40 "
0. királyliszt - - - - - -	11 "	40 "
1. lángliszt - - - - - -	10 "	40 "
2. montliszt - - - - - -	9 "	80 "
3. zsemlyeliszt különös - -	9 "	— "
4. " - - - - - -	8 "	60 "
5. fehérkenyérliszt 1-ső rendü	8 "	60 "
6. ugyanaz 2-dik " -	8 "	20 "
7. barnakenyérliszt - - " -	7 "	40 "
Kétszeresliszt - - -	7 "	70 "
Rozsliszt 1-ső rendü -	8 "	— "
Rozsliszt 2-dik rendü -	6 "	60 "
00. árpakása - - - - -	15 "	— "
0. árpakása - - - - - -	13 "	— "
1. árpakása - - - - - -	11 "	— "
2. árpakása - - - - - -	10 "	— "
3. árpakása - - - - - -	8 "	60 "
4. árpakása - - - - - -	- "	— "
Árpaliszt - - - - - -	- "	— "
Dercze - - - - - - -	- "	— "
Lábliszt 1-ső rendü - - -	- "	— "
" 2-ik " - - - -	3 "	40 "
Korpa - - - - - - -	2 "	40 "
Buzaalj - - - - - - -	- "	— "

☞ Minden zsákért 1 frt. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elviteltől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállitja.

Utánvétel mellett visszaküldött zsákok nem fogadtatnak el.

Debreczen 1866. Aug. 14.

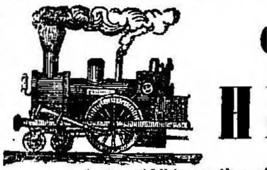

Cs. k. szab. tiszavidéki vasut.

HIRDETMÉNY.

A tiszavidéki vaspálya részéről közhirré tétetik, hogy **sz. István országos ünnepre Pestre utazóknak** az oda- és vissza-utazásra szóló II. és III. osztályu utjegyek rendes dijából 50 % elengedtetik. E kezdemény **Pestre menet** csupán a 19-kén délben menendő 2. számu rendes vonatra, visszajövet pedig aug. 23-dikáig bármelyik vonat érvényes.

Debreczen 1866. évi augusztus 16-dikán.

1—1 ***Duczek.***

Biztositási értesités.

Az ***„Anker"*** czimü élet- és járadék-biztositó-társaság, mely több mint

nyolcz millió összes alappal bir,

a t. cz. közönség figyelmébe az alulirt debreczeni főügynökség által a legmelegebben ajánltatik. Ezuttal csak arra bátorkodom a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy a ***„Horgony"*** (Anker), mely már csak azon körülménynél fogva is, hogy a biztositás minden egyéb ágazatainak — ugymint: tüz, viz és jég elleni biztositások mellőztével, egyedül és kizárólagosan az emberélet biztositással foglalkozik, különös bizalmat érdemel, valóban a legelőnyösebb és legkedvezőbb feltételeket nyujt a tisztelt biztositó közönségnek; mely állitás valósága legjobban a következő példából kivilágllik

Ezer forintnyi biztositási összeg után.

egy	25	éves egyén fizet évenkint	19 frt	20 kr.	nyeremény-osztalékkal	21 frt	10 kr.
"	30	" " " "	22 "	40 "	"	24 "	60 "
"	35	" " " "	25 "	50 "	"	28 "	10 "
"	40	" " " "	29 "	90 "	"	32 "	90 "
"	45	" " " "	36 "	10 "	"	39 "	70 "

Ugyancsak alulirott részletes alaprajzokkal (Programmok) és általában minden e biztositás különböző nemére vonatkozó kimeritő felvilágositással szivesen szolgálni kész

Schwarcz Bernát főügynök.

(Főügynökségi iroda: Piacz 1711, tek. Nánássy Benjámin ur háza alatt.)

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1865. évi aug hó 28. n. 12,526. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, mikép V é h l i Adolf mint felperes részére B a l l a Mihály mint alperestől 121 frt. 75 kr. váltói tartozás járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, házibutorok, s ló, szekér stb. nevezett alperesnek helybeli hatvan-utczai lakásán, folyó évi augusztushó 21-dik napján d. e. 9 órakor, nyilvános árverés utján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Mire a venni kivánók meghivatnak. — Debreczen 1866. aug. hó 16. — A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1—1

Olcsó sertés-makkoltatás.

A nagymélt. gróf B a t t h y á n y József tulajdonához tartozó 32,000 holdra menő tölgy- és bükkerdőségek s É l e s d, P e s t e s, T i n ó d, D á m o s, B r a t k a, Ö s i, C s e r n o h á z és F e k e t e-P a t a k helyiségekben, részletenkint, a legjutányosb árakon sertések táplálására és makkoltatásra kiadatik. Nevezett erdőségek mintkét felől a S e b e s-K ö r ö s folyama fölött emelkednek, Nagyváradtól 3 órányi távolban. Különösen ajánja ez erdőséget az, hogy bőven termő mindenféle tölgy- és bükkmakkja mellett egészséges mérsékelt léggel bir s a hizlalást szerfelett elősegitő patakvizzel bir. A t. cz. sertéstulajdonos urak bővebben értekezhetnek szóval vagy levél utján É l e s d e n a gróf uradalom bérlői Weiss és Társa irodájánál. 2—2

3071.
1866.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének, telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, miszerint B r u n e r Ferencznek ebesi 16½ nyilas gazdasági épületekkel együtt 14,000 afrtra becsült tanya-földe, folyó 1866 év aug. 25, szükség esetére szept. 25-dik napjan d. u. 3 órakor, a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján birólag el fog adatni. — Az árverési feltételek a városi telekhivatal irodájában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1866. évi julius 17-kén tartott ülésébõl. 3—3.

Titkos betegségeket

és annak utóbajait alaposan és sikeresen gyógyitja egy 10 év óta gyakorló kórházi orvos.

Lakása a „Fehérló"-hoz czimzett vendéglő mellett, 2131. sz. a.

Rendel nőknek 11—12 óráig, — férfiaknak d. u. 2—4 óráig.

☞ Szegényeknek ingyen adatik az általa rendelt orvosság. 7—12

Bérlet-hirdetés.

4991 és 5060/1866. Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó következő jövedelmek:

1. Városház alatti 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 12. 13. és 17. számu bolt.
2. A tábornoki ház alatt lévő 1. és 2. számu bolt.
3. Halápi vendégfogadó, a hozzá tartozó földekkel együtt.
4. Öllányi nevü katonai laktanyában lévő kantin.
5. Isten-földje, 1200 négyszög ölével 191 hold
6. Bika fogadó és Lázár ház földje, együtt 13 hold.
7. Tábornoki ház földje 12 hold.
8. Dóka-féle föld 5 nyilas.
9. Miklós-utczai salétrom-föld 8½ hold.
10. Oláh-féle ház után való föld 20½ hold, 1866. november illetőleg 1877. január 1-től kezdve a városi — számvevő hivatalnál megtekinthető előleges feltételek szerint, folyó évi augusztus 22-én, s ezt követő napokon a városház nagy tanács-teremében tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe fognak adatni, mely árverésre a bérleni kivánók, azon megemlitéssel, hogy az árverés alkalmával idejében beérkezett irásbeli ajánlatok is figyelembe vétetnek, ezennel meghivatnak.

Kelt Debreczenben a városi tanácsnak 1866-dik évi juliushó 31-kén tartott ülésébõl.

3—3. A v á r o s i t a n á c s.

VETORINI BALZSAM.

Ezen a leghatályosb növényrészekből készült a több orvosi kar által megvizsgált — és a magas kormány által eladásra engedélyezett szesz, vizzel vegyitve, külsőleg alkalmazva, az idegggyengeségek, görcs, csúz, köszvény, migrän, fülzugás, fogfájás, süly, száj- és égési-sebek **és mindenféle seb** gyógyitására szolgál s minden bőrtisztátlanság s foghusromlása ellen, mintszintén jeles füstölő-szerül ajánlható.

Egy üveg ára ***1*** frt. ***50*** kr. o. é. Postán küldve ***15*** krral több.

Roseé de Beauteé

kizár. szabadalm. leres és átalán elterjedt

SZÉPITŐ-MÁJUSHARMATCSEPP,

a bőr simává tételére, a szeplők eltüntetésére, a ránczok elsimitására és minden bőrkiütés megakadályozására, nap- és szél-égetés ellen és az arcz, nyak és kebelről minden foltnak elháritására kiválólag alkalmas.

Egy üveg ára ***1*** frt. ***50*** kr. s postán küldve ***20*** krral több.

☞ **Debreczenben** kaphatók e szerek egyedül B o r s o s Ferencz és G ö l t l Nándor gyógyszerészeknél. **Aradon** S z a r k a J. gyógyszerésznél, R i n g K. és T e d e s c h i n é l **Baján** P o l l e r m a n n B. **H. Böszörményben** K o r á n y i Imre gyógyszerésznél, **Nagyváradon** M o l n á r J. gyógyszertárában és J á n k y A. kereskedésében. **Kassán** E s c h w i g E. **Miskolczon** B ö s z ö r m é n y i J. gyógysz. **Szegeden** K o v á c s A. és M. **Temesváron** P e c h e r J. E. R o t h L. K r a u t és B o o g r a d a t z testvéreknél. 3—?

SORSJEGY-TÁRSULATOK

egybekötve sorsjegy-vásárlással

részletfizetésekre.

Ez uj mód szerint fizet az ember negyedévenkint 10 frtot s mindjárt az első befizetéstől kezdve 53 legjobb s legmagasabb nyereményü sorsjátékban vészen részt s az összlet teljes befizetése után annyi eredeti sorsjegyet kap, amennyinek legkisebb nyereménye is a befizetett összeget meghaladja. Bővebben a tervezetből, mely kivónatra ingyen küldetik.

Fürst Eduard

Bécsben, sz.-István téren, hol már sok főnyeremény nyeretett.

U. i. Igérvények a legjutányosb áron. — Sorsjegyek részletfizetéssel a társasjátékokra a legelőnyösebb föltételek mellett. 0—10.

Szabad kézből eladó

emeletes ház.

Széchenyi-utczán 1772. számu ház kedvező feltételek mellett igen jutányos áron eladó. — Értekezhetni t. B é r e s s y Sámuel ügyvéd urnál. 1—3

Vetni való szép őszi repcze

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható **Posszert János** Miklósutcza sarkán levő fűszerkereskedésében.

5054.
1866.

Árverési hidetés.

A helybeli protestans árvatartó-intézet tulajdonához tartozó 114½ folyó ölet tevő ondódi házutáni föld, folyó évi szeptember 29-dikétől 1869-dik év szeptember 29-dikéig terjedő 3 évre ujabban haszonbérbe adandó lévén, ezen árverésnek a városi számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett a város házánál eendő megtartására folyó évi augusztus 22-dik napjának délelőtti 9 órája tüzetett ki, melyre az árverelni szándékozók, megfelelő bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

Kelt Debreczenben 1866. Julius 31-én.

3—3. A v á r o s i t a n á c s.

Kiadó: a debreczeni s z i n ü g y e g y l e t.

Felelős szerkesztő: S á r v á r y Elek.

Debreczen, 1866. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061